

Postgebühr im Abonnement.
Poština plaćena v gotovini.

VRTEC

Štev. 6

Februar
1943/44

Letnik 74

ŠTEVILKA 6 • 1943/44 • LETNIK 74

Zdravko Ocvirk

Naša Lenka

Naša Lenka, vredna cvenka,
komaj dobro je shodila,
par besed se naučila,
že je v hoji neumorna,
kakor ragljica zgovorna.

Naša Lenka nam jo brenka,
še do mize ni velika,
pa povsod vam rada sfika,
kot kraljična ukazuje,
ni ji hipec ne miruje.

Naša Lenka, to bo ženka,
najbolj takrat se zabava,
kadar svojo punčko uspava,
in ko njena mama kuha,
rada v piškrčke poduha.

Pa naj reče kdo kar hoče,
njena mamica in oče
in še babica in strička,
pa še tista dva fanfička,
ki sta bratca Lenki mali:
za ves svet bi je ne dali.

Maksimov

Februarska

Začelo spet bo kapati od streh,
ledene rože v oknih sonce zamori;
z ledu umaknemo se v sončni breg,
kjer teloh se prijazno nam smeji.

Dá ključe koreninam Valentin,
prišel Matija bo razbijat led:
rešita, svetca, nas ledu, temin,
da v lepši luči nam zasiže svet!

En starček je živel...

Ilustriral Fr. Godec.

6. Boj za nebesa

Nič ni spazil Andrejec od nebeških vrat kake hoste, vendar je razločno zaslišal goloba grivarja, ki je grulil nekje v daljavi in vprašal: »Andrejec, si odprl nebo, si odprl nebo?« Andrejec odgovori: »Ključ mi priskrbi, pa ga bom.« ... »Bom, bom!« mu zatrdi golob. Andrejec reče: »Če ne obetaš samo, če boš res?« Golob še enkrat zatrdi: »Bom, bom!«

»Na zemlji ni dosti verjeti golobu grivarju, to se vé, da ne; ali v nebesih je sama resnica, tudi golob tu gori ne bo lagal,« si misli Andrejec in vzdihne: »O, da bi se mi že odprla nebeška vrata!«

Še sinica se sedaj nekje oglasi in zapoje: »Kikeljca, kikeljca! Andrejec, to sta dve stezici, to je ključ do nebes: Govori, kar je res, stori, kar smeš. Kikeljca, kikeljca!«

»Saj!« vzklikne Andrejec in se zamisli.

»Ha, tale Andrejec!« vzklikne zase nebeški ključar sv. Peter. »Drži se, kakor bi pipce na upanje prodajal doma na Topolovcu, kadar je ondi semenj, in neumen je videti kakor maček, ki stoji poleg vode, pa se s slino umiva, toda je tič, da mu ga skoraj ni para; braniti se ume kot mačka v vreči in pikati kot kača izza grma; e, tudi preprosti se zna bosti, kadar je treba. Toda jaz ne mislim po nepotrebnem izgublјati besed.«

Andrejec zdaj mirno pobara: »Ali sem prišel iz zamejstva, sv. Peter? Sem mar tujec?«

Sv. Peter molči, zato Andrejec sam odgovarja: »O ne! Nisem prišel iz zamejstva, jaz nisem tujec; moja domovina je tu gori, moja domovina so sveta nebesa. Vanje hočem in bom tudi prišel, če ti je, sv. Peter, prav ali ne. Če sem po nebeški lestvici priplezal že do vrhnjega klina, me ne bo nihče spodnesel, da bi štrbunknil nazaj na svet ali celo v pekel, kamor me ti pehaš. Za nebesa sem se boril tam doli na zemlji, pa se bom tudi tu gori, dokler ne zmagam, da veš.«

Sv. Petra mine potrpežljivost. Čemu naj še posluša prazno slamo, ki jo mlati itak vsak pijanec? Napraviti hoče konec besedičenju. Z grozečim pogledom in gospodujočim glasom veli: »Poberi se od tod, pijanec nemarni, v večni ogenj!«

Andrejca ne prestrašijo preveč te grozeče besede. »Aha, za pijanca me kliče, za nemarnega pijanca. E, je že sv. Peter na napačnem tiru. Ho-hoj, to je dobro zame!« si misli Andrejec. »Toda beseda ni konj, beseda je veter: tebi iz ust, meni mimo ušes. Če je tako in so to same besede, sem jaz spodaj, sv. Peter zgoraj; če pa misli resno s svojo grožnjo, je že premagan: lovec, ki je stopil na napačno sled, ne bo nikdar zajca ustrelil.«

Sveti Peter ponovi grozno povelje: »Poberi se od tod, nemarni pijanec, v večni ogenj!«

»Oho, sv. Peter, pijanec pa nisem in ne!« odločno ugovarja Andrejec. »Mar sploh veš, sv. Peter, kdaj je kdo pijan? Cmeriš se in ne odgovoriš? Prav, ti bom pa jaz povedal. Kadar koga dva pod pazduho držita, da ne omahne, druga dva mu pa noge predstavljata, da se giblje in leze naprej. o tem pač lahko trdimo, da je pijan, pijan kakor mavra. Jaz pa sem hodil iz zidanice vedno sam domov in pokonci celo tedaj, ko me je sedemnajstičar prevaral, in tudi pred nebesa sem sam prišel, nihče me ni podpiral

in mi prestavljal nog ali me semkaj za lase privlekel: Kdo božji mi more potemtakem še pijanstvo očitati, kaj? Le govori, sv. Peter!»

»Gleda tale Andrejec na besedo kakor pes na kost, pa tudi to mu ne bo pomagalo,« si misli sv. Peter, ne reče pa nič; na besede zgovornega Andrejca molči kakor grob. Pogled ima uprt nekam v daljavo. Zopet začne pisati v pesek tiste čire-čare. »Mar pišeš mojo obsodbo?« se izprašuje Andrejec. »Če, potem so tudi tu gori postave kakor pajčevina: mušice drže, čmrlje izpuste; tatiče obešajo, tatove izpuščajo. A temu ne bo tako: Peter se še lahko zmoti, Bog pa nikoli, drugače bi ne bil Bog.«

Petrovo čudno vedenje sicer ne potre in ne upogne Andrejca; gre za preveliko reč, da bi se on vdal; za večnost gre, za srečno ali nesrečno; ali vznemirja ga pa le. »Dobra misel pol zdravja,« si reče zdaj Andrejec pa se spomni nemirnih volitev v boštanski občini. Obe odločujoči stranki sta si bili enako močni. Šlo je le za en glas. Tega je dal Andrejec in ta glas je odločil: njegov prijatelj je bil izvoljen za župana. Kako da mu ta volitev

hodi sedaj na misel? E, Andrejec že ve, zakaj. Prebrisanost in zvitost se mu bereta z obraza. Kljubovalno pogleda na sv. Petra in začne: »Daj se no pogovoriti, sv. Peter! Pomisli: Bog hoče, da se izveličam. Je res to, ali ne? Pritrjuješ. No, da! Jaz pa prav tako želim, da pridem v nebesa. Nikoli se jih še nisem branil, to mi lahko verjameš. Vidiš, sva že dva, ki govoriva za moje zveličanje: Bog Oče, ki me je ustvaril, in jaz, ubogi Andrejec s Topolovca, ki sem ga vedno hvalil in častil, še poslednjikrat, res da — no... ob majol-majolčici. Dva sva torej, ti si pa sam, samo en glas imaš, ni to res? In po postavi večina zmaga, večina odloča. Ni tako? In ta večina govori zame, ne zate, za moje zveličanje in ne za moje pogubljenje, v katero me ti tiraš. Sv. Peter, saj vidiš, zmaga je na moji strani, ne obotavljaj se tedaj ter mi drage volje in hitro odpri nebeška vrata.«

Prepelica je zapetpedikala golobu grivarju, ki je grulil tam daleč na bukvi, takole: »Pet-pedi, pet-pedi! Grivarče, po stezi, po stezi! Na pomoč, na pomoč! ... »Kam pa, kam?« vprašuje golob, prepelica pa mu odgovori: »Kam? K Andrejcu, k Andrejcu! Se mudi, pet-pedi!« ... »Bom — bom; Bom — bom!« zatrdi golob, mudilo se mu ni pa prav nikamor.

»Ne obotavljaj se, sv. Peter, in odpri, odpri zdaj nebeška vrata,« moleduje Andrejec.

»Andrejec, Andrejec,« ga svareče pogleda sv. Peter. »Tvoja zgovornost in pretkanost ne bosta pretentali nebeškega ključarja. Kaj pa misliš: ali ostane nebeški dom še raj, da bi sprejemali pijance v zlata nebesa? Zdaj pa poslušaj mene, Andrejec: satan in ves pekel hočeta, da si ti pogubljen, jaz tudi. Kje pa je zdaj večina, kaj? Ha-ha! Kar poberi se od tod, Andrejec! Če ne greš zlepa, boš šel pa zgrda. Peklenski brezen se že odpira.«

Andrejca zbega Petrova oblast, zakaj kdor ima moč, ima tudi pravico. Kaj, če bi tale Peter res naščuval peklenško svojat nadenj? Te bi se stari Andrejec ne mogel dolgo otepravati, te bi se ne mogel zlepa otresti; upognila

bi ga ne, strla pa že in vrgla v prepad, od koder ni izhoda. Toda v pekel Andrejec ne gre, ne in ne! Doli ga že ne bo nobeden videl, nikdar in nikoli, saj je še usmiljeni Bog nad nami, tudi nad nebeškim ključarjem!

Vse to je brnelo Andrejcu po glavi. Sv. Petra se torej ni bal, še malo ne. Toda Petrove oblasti in moči pa ni podcenjeval, proti njima ni bil preveč hladnokrven in ravnodušen, zakaj na hudi grči se slab klin skrči; zato bo treba krepko poprijeti in nadaljevati z nezmanjšano silo z bojem za nebesa. Šlo bo, ni mu vrana možganov izpila. In odgovori sv. Petru:

»Ampak lepa je ta, sv. Peter! Ti se vežeš s hudobo, z vso peklenško drhaljo, da bi dobil večino in me pogubil, kaj? In ne z Bogom in z njegovimi svetniki, da bi me rešil večnega ognja in me zveličal, kaj? Prav! Le družì se s peklom in šteje njegove glasove, zmagal pa kljub temu ne boš! Ali ne veš, da je pravični Bog Luciferja in njegove pajdaše hudobce na vekomaj zavrgel, kaj? Mar meniš, da bo kdaj dovolil, da se boš ti, ki opravljaš važno službo v nebesih, kdaj pajdašil in vezal z njimi za moje pogubljenje, kaj? ... O usmiljeni Gospod Bog in njegov ubogi hlapec Andrejec s Topolovca sta le dva in ta večina, ki govori za moje zveličanje, bo obveljala in odločevala, ne pa tvoj glas in številke peklenščkov!«

»Andrejec, Andrejec,« izusti pomilovalno sv. Peter, »ne izmikaj se mi, izmakniti in izmuzniti se mi ne moreš. Kratko malo ukazujem ti: Poberi se od tod v peklenški ogenj, ki je že od vekomaj pripravljen tebi in vsem tvojim vinskim bratcem!«

Po teh besedah se obrne nebeški ključar sv. Peter proč od Andrejca ter kaže z roko na tisto gladko cesto, ki drži naravnost navzdol v strašni pekel. Pri tem se drži grdo, kakor da že vidi prihajati krdelo črnih peklenščkov, ki naj odnesejo pijanega Andrejca s seboj.

Stari Andrejec spozna, da gre zares. Hentano je v škripih. Drži se kakor čmerika. Uvidel je, da mu sv. Peter ne bo odprl nebeških vrat, ko bi ga tudi drl; e, star kozel ima trd rog! Kar obstal je na svojem mestu.

Zdajci zaplahuta nebeški golob grivar nad Andrejčevo glavo ter kar v zraku zagradi: »Andrejec, si že odprl nebo, si že odprl nebo?« Skrušeni Andrejec odgovori: »Še ne! Ključe mi priskrbi, pa ga bom!« Golob zatrdi: »Bom, bom!« Andrejec ga še vpraša: »Če ne obetaš samo... Boš zares, zares?« Golob še zagradi: »Zares! Bom, bom!« ter odrči.

Še prepelica zapetpedika: »Pet-pedi, pet-pedi! Andrejec, po stezici, po stezici! Kar naravnost mu povej, kar naravnost!« Namesto Andrejca je odgovoril iz daljave golob grivar: »Bom, bom!«

»Saj tudi bom, bom!« zatrdi Andrejec pogumno. »Saj tudi bom, bom,« reče še enkrat. Videlo se mu je na čelu, da skriva nekaj za hribom, nekaj odločilnega in rešilnega, s čimer pa dotlej ni hotel na dan. E, če je nebeški ključar iz mesa, ni Andrejec iz lesa...

Ko vidi sv. Peter, da se Andrejec nikamor ne zgane, zakliče ponovno: »Poberi se od tod v peklenško brezno, stari Andrejec s Topolovca!«

Te besede podžgejo Andrejca, nejevoljen vzklikne: »E, saj ne gori voda!« Sam sebi pa zamrmra: »Drugih plot vidi tale sv. Peter, kako je zapleten, a svojega ne vidi.« In ko tako zamrmra, se mora zatajevati, da tega Petru samemu v brk — glasno ne zabrusi. In še brunda tiho predse stari Andrejec, tole brunda: »Sam je snetljiv tale Peter, pa hoče druge vejati in se dela, kakor da bi on nikdar vode ne bil skalil, ali vendar ima sam dosti masla na glavi; sem mar jaz Kristusa zatajil ali on? In še pred umazano dekle ga je zatajil. In še trikrat ga je zatajil...«

Tako si brunda tiho predse stari Andrejec in stoji kakor prikovan vedno na istem mestu in se nikamor ne umakne. To zmede nebeškega klju-

čarja sv. Petra, ki zdaj brez usmiljenja in ostro zavpije: »Izgini mi že enkrat izpred oči, Andrejec, in se poberi v črni pekell«

Staremu Andrejcu zavre kri. Na široko se razkorači pred sv. Petrom, dvigne roko, odpre na široko usta ter v silni jezi oponese nebeškemu ključarju, kar se je bilo že pred davnim časom zgodilo. »Pa boš ti, Peter, takole meni ukazoval, kaj? Pa se upaš ti, Peter, mene takole zavračati in obmetavati z ostudnim pijancem, kaj? Ti, Peter, ki si našega ljubelega Gospoda Jezusa Kristusa zatajil, ki ga jaz nikoli nisem in ga ne bom, kaj? Pa še pred uborno deklo in kar trikrat si ga zatajil...«

Andrejec ni pomislil, da kar je bilo, je minilo. Izbruhnilo mu je na dan, kar je še ves čas boja za nebesa s silo tiščal na dnu srca. Zadušilo bi ga, ako bi še zaklepal temu izhod, raztreščilo, ako bi še silo delal temu, kar mora na dan, tudi v njegovo lastno rešitev.

To je prišlo kakor z betom na Petrovo glavo.

Kakor težko kladivo so padale trdo izrečene besede v Petrovo dušo in zadevale v živo njegovo srce, da je vpilo kakor ptič v precepu. Kakor od strele zadet je omahnil nebeški ključar in onemel kakor grob...

Ti očitki so bili le prehudi za božjega služabnika sv. Petra. V hipu, ko mu jih je zabrusil v obraz starček Andrejec, ki se je le branil peklenskega ognja, je bil sv. Peter potrt in strt. Zakaj iznova je bil izkopan iz globokega groba in obujen v življenje njegov greh, njegov veliki greh, ki je bil že davno, davno s prebridkimi solzami opran in s težko pokoro izbrisan. Tudi v očeh Gospodovih, ki rad pozablja spokornjena huda dejanja in ne mara, da bi še kdaj prihajala na dan in se omenjala. Na sveže se mu je odprla že davno, davno zaceljena rana v srcu in jela iznova krvaveti. O, tudi z besedo ubiješ človeka! V neizmerni bridkosti je sklonil sv. Peter težko glavo, se trkal skesano na prsi, zapustil pijanca Andrejca in odhitel proč od njega. Vrnil se je v nebeške dvore...

Starček Andrejec stoji pred zaklenjenimi nebeškimi vrati sam kakor sivi volk v hosti ter si brunda: »Tale sv. Peter si ne dá nič k sebi, vedno le tišči in goni, le njegova mora obveljati. Tak je, da bi še Boga prevaral. Sam ne vem, od kdaj sem mu tak trn v peti; prej bi se smrti usmilil kakor pa starega Andrejca, ki danes ta dan obhaja eno manj kot 90letni rojstni in godovni dan. Toda če on meče kamenje v mene, naj nikar ne misli, da ga bom jaz z bonbončki obmetaval. To se vé, da ne! Vsak boj je grd, a jaz sem v silobranu, to je treba poudariti; moram se boriti, da se rešim večnega pogubljenja.«

Zlati kobilar se je zdaj oglasil v bližini in vprašal: »Andrejec, si dobro opravil? Ključ do nebes si dobil, si dobil?«

Starček Andrejec se prebudi iz težkih misli in odgovori: »Ne, ne! Nisem ga dobil, sv. Peter me je prehudost pestil.« Zlati kobilar ga pouči: »O, Andrejec, pa si zgrešil, pa si zgrešil; mar bi ga ti navil!« Andrejec zavzdihne: »Navij ga, če moreš! Saj sem ga, a stari kozel ima trd rog, si ne da nič k sebi!« Zlati kobilar še reče: »Andrejec, pa zdaj dobro opravi; zlati ključ do nebes boš dobil, boš dobil...«

(Dalje.)

Moj prvi in zadnji lov

Ilustriral Jož. Beránek.

Moj stric Jaka je bil strasten lovec. S puško na rami je stopal od jutra do večera po polju in gozdu ter plašil divjad, da se ga je bala ko samega vraga. Doma pa ni govoril o drugem ko o samih zajcih in srnah, jerebicah in divjih golobih, da se nam je od tega večnega lova kar sukalo v glavi. Še ponoči mu zverjad ni dala miru. Vedno je nekaj premišljeval in sklepal ter spal pri tem tako malo, da sem jaz skoraj verjel, da spi stric z odprtimi očmi, kakor pripovedujejo o zajcih, kar pa po pravovernih naukih prirodoписja ni res.

Jaz lova nisem kar nič maral, ker sem se vedno preveč bal puške in sem se raje držal doma, kakor pa da bi od jutra do večera trgal podplate in hlače po grapastih rebrih in kamnitnem kraškem polju. Zato me je teta Urša kar na moč cenila. Pa se je bilo skoraj primerilo, da bi bila šla ta velika tetina ljubezen do mene kmalu po vodi, kar pa se k sreči pendar ni zgodilo.

Stric Jaka si je bil namreč vtepel v glavo, da napravi iz mene, kar meni nič tebi nič, celega lovca, in sicer takega, ki bo delal čast njegovemu lovskemu slovesu še daleč tja po njegovi smrti. Kajti stric Jaka in teta Urša nista imela svojih otrok in ni bilo tedaj nikogar na svetu razen mene, da bi mu zapustila za doto vsak svojo življenjsko strast. On, veliki lovec, svojo lepo puško in še vse, kar spada k tej, divjadi pogubni človeški obrti; ona pa svojo neizrecno veliko ljubezen do zemlje in domačega ognjišča ter do vseh tistih malih, drobnih stvari in reči, ki napolnjujejo dneve in ure življenja malega kmečkega človeka.

In se je tedaj zgodilo, da sem moral s stricem Jakom na lov, v začetku le kot spremljevalec sveda, da se mi nos priuči, kakor je bil skrivnostno namignil, smodnikovega vonja v svežem zraku zgodnjih jutranjih ur.

Takole po tretji uri, tik po prvem petelinjem petju, so se začele najine lovske priprave. Vstati je bilo treba ter si dati opravka okrog puške in lovske torbe, ki sta viseli na zidu že od prejšnjega lovskega pohoda. Stric je obdelaval puško, jo čistil in brisal ter preizkušal gibljivost petelina enkrat, dvakrat, trikrat prej, nego je vanjo s skrbjo vložil morilni naboj. Jaz pa sem znašal v torbo vse, kar je bilo treba brašna za dober dan lova: kruha in pogače, gnjati in suhega sadja ter končno še z vodo napolnjeno čutaro, poleg katere sem stisnil po stričevih strokovnjaških navodilih še ploščato stekleničico žganja za pomirjenje in ureditev želodca, kakor je menil modro. Potem pa: puško in torbo na ramo, pa še dolg lovski nož v žep in lovca sta bila naréd! Ko sva šla zdoma, je naju pozdravljal z glasnim riganjem sosedov osel sivec, ko da nama vošči srečno pot.

Iz vasi sva jo mahnila kar vprek po polju, po poteh, ki so bile samo stricu znane. Tu in tam se mu je noga ustavila, oči so se mu zapičile nekam v daljo, uho se mu je kar napelo od pozornega prisluškovanja. »Glej ga! Tam je ...« je pokazal očasih v določno smer, pa se je mene skoraj vselej držala naravnost čudežna slepota. Nisem in nisem videl nič. Iskal sem dolgoušca povsod: med klasjem in po razorih, v grmičevju in bičevju kraj potoka, pa ni slepota kar nič odnehala. Šele ko je stric pobral kamen in ga zagnal nekam za dober streljaj predse, so moje nezrele oči ujele bežečo postavo skočnega zajca, ki je v naslednjem hipu že zginil z obzorja. Strela ni bilo od nikoder, ker je stric menil, da me mora le polagoma uvajati v svojo morilno obrt. »Najprej se moraš naučiti gledati in videti! Nato šele pride drugo na vrsto,« je nepreklicno

določil in jaz sem gledal in gledal, dokler nisem res zagledal vse po trdem stričevem navodilu.

Doma pa so prišle druge, važnejše stvari na vrsto! Ravnanje s puško, oziroma z — metlo, ker bi bil z nabasano puško lahko še koga resnično ubil, a je bilo za ubijanje še mnogo prezgodaj. Na ročaju metle sem se učil vseh strokovnjaških prijemov na puški: kako držiš obešeno na ramenu, kako jo ročno potegneš z nje ob svojem času, kako se pripraviš na strel, pomeriš in dokončno ujameš pravi cilj. Vse, vse, prav do strela, ki ga pa seveda ni moglo biti od nikoder, ker so bile to samo obrtne predvaje in je metla končno vendarle sama metla ter ne moreš živali pobiti z njo, če ni tako neprevidna, da ti kar sama od sebe pride med noge.

Ko sem pa proič dobil v roke pravo, resnično puško, čeprav še ne nabasano, se mi je vendar srce napolnilo z neko tesnobo. Ne bi dejal človek, da je to železje, pokovano v les, tako neznansko mrzlo, ko da tiči sama samcata smrt v njem!

Moja ročnost v prijemih je bila že taka, da sva s stricem opravila pri puški v enem dnevu vse to, za kar drugi porabijo tedne in tedne. Le še na strel, pravi, resnični strel me bo treba privaditi. Šla sva na vrt, kjer je bil moj učitelj že pripravil nekakšno pravcato strelišče v malem. Na koncu strelne proge, ki se je vlekla ob gredi tja do zidu, je že stala pripravljena lepa, živo pobarvana tarča. Tja naj pomerim, v sredino plošče in —

Bum! je odjeknilo po zraku in med veselim riganjem sosedovega sivca, ki sem ga bil zmotil v njegovem domačem zatišju, se je tarča zornila po tleh. Zadel sem jo bil v polno, kakor je nesel krog izstreljenih šiber. —

»Dober strelec boš,« je pokimal stric Jaka, jaz pa sem skromno molčal. Za vse na svetu ne bi bil takrat izdal, da so se mi tresle noge ko šiba na vodi in da me je rama, ob katero sem moral nasloniti puško, neznansko bolela. In sem streljal naprej na vse pretege, dan, dva, tri, teden dni, dokler se ni zazdelo stricu, da sem trden v tej umetnosti.

Tedaj lovec sem že bil; treba je bilo le še zajca, pa bom vreden naslednik strica Jake, tega nepopoljšljivega puškarja, ki je bil strah in trepet vse zverjadi tri dni daleč naokoli!

Sam ne vem, kako in kdaj je napočil tisti veliki dan. A bil je tu in se ni dal več odločiti. Na predvečer najinega skupnega lova mi je stric Jaka še do-dobra izprašal mojo lovsko vest. Preizkusila sva še enkrat vse potrebne lovske prijeme na puški, premotrila že vnaprej sleherni morebitni lovski slučaj ter se končno lotila vseh priprav, da ne bi drugega dne navsezgodaj preveč časa zamujala. Kajti trdno je bilo odločeno, da bova lovila še kasno v popoldan, ker se je stric najbrž hotel z menoj vred dodobra izživeti na tem znamenitem, vsaj on je tako zatrjeval, prvem skupnem lovskem pohodu.

»Postavim te na mesto,« mi je govoril samopašno drugega jutra, ko sva odhajala z doma, »kamor ti bodo zajci kar sami od sebe prihajali na muho.«

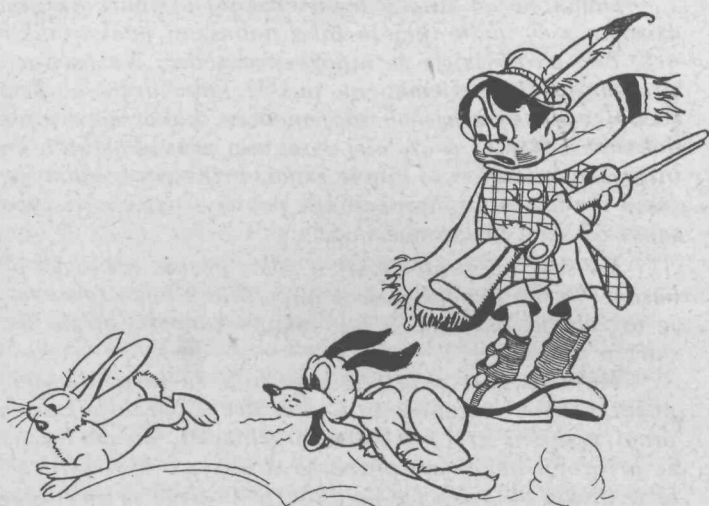
In se je zdelo, da bo temu res tako! Kraj, ki mi ga je bil stric Jaka določil za bojno polje, je bila mogočna, zelena jasa ob gozdu, tik za poljem, ki je valovilo v svoji jesenski pestrosti na vse strani od mene, da je stal svet pred menoj razgrnjen ko na široki, darežljivi dlani.

»Le pazljivosti bo treba, pa še nekoliko hladnokronosti,« sem si mislil na tihem, »pa bo zajčje pečenke na pretek!«

Stal sem s puško v roki, pripravljeno na strel, ter zaverovano gledal pred se. Tako sem bil zatopljen v svoje tesnobno pričakovanje, da so se kmalu nebo in zemlja, gozd in pokrajina pred menoj vtopili v neko tesno zgneteno, mrtvo sivino. Zdelo se mi je, ko da bi zrl na to tiho jesensko življenje kakor skozi

rahlo, v jutranji megli orošeno steklo. Le tu pa tam se je utrgalo iz te široke, nepremične sivine komaj slišno lajanje stričevega lovskega psa, ki je bil bržčas takrat pregnal iz skritega ležišča skočnega kratkorepca ter ga podil brezobzirno, kakor dela ves pasji rod, sam Bog ve kod po širokem polju.

Naenkrat je zaskalo »všč« na moji desni strani tako nenadno in nestrpno, da ni ujel moj pogled, ko sem se bil zapedel, že nič več drugega ko par brzih zadnjih nog spretnega psa, ki je pripeljal tik pred moj nos drovečega zajca, a sem bil jaz v svoji zelenčevski po-

časnosti zamudil pravi trenutek za strel. Dirka na smrt je šla nekam v levo smer, tja proti stojišču strica Jake, ki je kaj kmalu nato izprožil prvič svojo puško. S kakšnim uspehom, še nisem vedel, ker sem moral ostati buden na svojem mestu.

Mineval je čas. Jutranje sonce se je bilo že zdavnaj pomaknilo nekam daleč proti poldnevu. Zajčja igra z moje strani se je bila medtem premaknila na levo, potem pa menjaje se spet na desno in spet enkrat sem, drugič tja, a moja sreča je bila v resnici opoteča. Nisem in nisem mogel priti do strela, resničnega strela, kajti če me ni izdalo oko v svoji neprilagodljivosti, pa me je prevarala roka, ki je cincala za lovskim plenom še vedno prepočasi. Kar ves potan sem bil od te nesrečne in neskončne zastojarske igre in sem občutil v srcu vselej neko tiho zavist, ko se je oglasil od stričeve strani suh, dobro pomerjen puškin strel. »Koliko božjega blagoslova si je medtem že nabral,« sem ugibal sam pri sebi, ker je bilo teh strelcev že več ko prstov na moji roki. Prav zagotovo več, ker se v štetju nisem mogel zmotiti!

Okrog poldneva je stric Jaka odžvižgal na svojo piščalko ter se kmalu prikazal s psom ob strani na robu gozda. Njegovega lovskega plena, stlačenega v lovsko torbo, je bilo celih pet lepih kosov.

»Nekaterim sem prizanesel in sem streljal le za strah,« je pomenljivo pomežiknil. »Mislim tudi nate, moj Janez! Naj še tebi kaj ostane!« je hitel zatrjevati, a so njegove oči zastonj iskale pod mojimi nogami. Nič, prazen nič je ležal ob njih, da me je bilo kar sram.

Glasno sem hitel zatrjevati: »Na pravi strel jih ni bilo, na pravi strel. Muki jih je gonil nekam v stran, da, v stran...«

»Pa si vseeno lačen,« me je tolžil z dobrodušnim nasmehom in sva takoj sedla v mehko travo. Tako sem bil jezen na zajce in svet okoli njih, da sem se lotil s strastjo velikega kosa gnjati in pogače. Pospravil sem vse ko za stavo, prisluskoval pri tem modrim stričevim besedam, ki je zadovoljno trepljal svojega psička z levico, ker je njegova desnica že med prsti držala drobno šilce okusnega žganja, s katerim je poplaknil svoje zasluženo kosilo.

Meni ni bilo do šilca ne do psa, ampak sem zrl na pot kraj gozda, po kateri je sosedov sinek Mihec priganjal drobnega sivca, osla, ki je sosedu

služil za vse. Bil mu je osel, konj, vol in sleherna vprežna živina skupaj, ker ni sosed Marko v svoji, daleč naokoli znani siromašnosti nič dražjega zmožel. Z Mihcem sta šla zdaj, tako sem domneval, najbrž nabirat v gozd suho dračje. Kmalu sta mi izginila izpred oči.

Stric Jaka je bil z menoj vred pospravil že dobršen del našega brašna ter je vstal, pripravljen na nova lovska dejanja.

»Na dobro srečo,« mi je še voščil ter se vrnil na svoje čakališče.

Ostal sem zopet sam s svojo lovsko puško v dlani, a v srcu z neko veliko praznoto, ki jo je še večala mučna negotovost, kako se bodo iztekli popoldanski dogodki.

Sklenil sem bil za trdno, da ustrelim zajca, prav zares ga ustrelim, naj me stane, kar hoče. Te sramote, da bi hodil brez plena domov, že ne naredim svojemu stricu. Poizkusil bom vse, tvegati tudi vse!

Mukijevo veselo lajanje se je že spet začelo od desne strani. Pozorno sem premočrnil ves prostor pred seboj. Glej ga! Že jo maha dolgoušec z dolgimi skoki med razori komaj požetega polja. Še nekaj skokov pa bo ob meni! Tresti me je začelo od same nestrpnosti. Naslonil sem puško na rame, nekajkrat zamežiknil in — bum! se je ostro zasekal strel med mrtoo ozračje. Zemlja pred zajcem se je nenadno vzdignila v oblak prahu, trave in izrupanih korenin, a zajec sam ... Glej ga, oranča! Prekopical se je v zraku, se spretno ujel na zadnje noge ter jo nemudoma ucorl mimo mene, da, tik mimo mene v gozd. Strel je bil očividno prekratek in sem bil streljal predenji!

Pogrelo me je kakor pri nesrečno izgubljeni igri. Poizkusil bom znova. me je prešinilo, a tokrat z mirnejšimi živci. A je drugič šel strel predaleč, tretjič spet nekam preveč na desno, tako sem vsaj videl.

Tedaj mi je šinilo v glavo, da je moje mesto, ki mi ga je bil določil stric, morda neprikladno. Premaknil sem se za dober streljaj bolj proti robu gozda in se spet verno zastrmel predse. Pasje lajanje se je izgubilo nekje v gozdu. Okrenil sem se, da vidim, kaj se godi za mojim hrbtom.

»Aha, glej ga, tamle je,« me je prešinilo. Zagledal sem pred seboj, kako se je za nekim grmom nekaj parkrat nemirno premaknilo. Čisto jasno sem bil videl, toliko sem zdaj lahko zaupal svojim očem, mehko barvo neke dlakaste sivine.

»Tamle je moj plen!« In —

Bum! se je izprožilo spet izpod mojega drhtečega prsta, šum razkropljenih šiber se je izgubil med listi zelenega grma, a od tam, od tam pa je zarjulo v božji svet strahotno, strahotno — oslovsko riganje, a za njim je planilo izza grma ko nepričakovana pošast

drobno, izsušeno telo sosedovega — sivca. Zaplesal je dinje rigajoč dvakrat sam okoli sebe in jo potem ubral ves okrovačljen po zadnji plati čez kamnitno kraško pot proti domu. Za njim so jo drobile v nenehnem diru drobne nožice

jokajočega sosedovega Mihca, ki je skušal vzdržati neenako tekmo z ranjeno živaljo, a brez posebnega uspeha!

Obstal je ko huda obtožba pred menoj, novopečenim lovцем, in zajokal s prodirnim glasom: »Sivčka si nam ubil, Janez ... sivčka, sivčka, ooo ...«

Tako sem bil presenečen ob tem nesrečnem koncu, da nisem utegnil nič odvrniti.

Ko sem se zavedel, sta bila sivec in njegov Mihec že zdavnaj doma.

Tedaj se je prikazala od nekod še modrost strica Jake, da je bila moja zadrega še hujša.

»Kaj te je obsedlo, fant moj ljubi, da greš in streljaš — osla?« so izpraševale hudomušno njegove oči, a rekel ni nič.

»Sivo barvo sem bil ugledal med grmičjem,« sem se branil.

»Pa je bil oslovski rep, ki je odganjal muhe, in ne jesenski zajec,« se je smejal stric Jaka.

Potem sva se vrnila domov: on s polno torbo zajčjega plena, osem jih je bilo v njej, jaz pa praznih rok in s svojo žalostno lovsko-oslovsko senco! Prav nič prijetno mi ni bilo pri srcu.

»Zadel si pa le,« mi je zatrjeval v kuhinji pred teto Uršo, ko je bil prišel od ogleda iz sosedovega hleva, kamor je bil šel ves v skrbeh zaradi ranjenega sivca. »Celo zadnjo plat si mu naškropil s šibrami,« se je muzal. »To bo precejšen posel za konjederca, dokler mu vseh ne pobere izpod kože. Za goldinar, lep cesarski goldinar bo njegovega računa.«

S to bridko ugotovitvijo na jeziku je segel po mojo puško in jo je shranil pobožno v omaro.

»Goldinar bom jaz utrpela. Fanta pa pusti pri miru, ko niso zanj te krvave reči, ki diše po smodniku in strasti,« je sklenila teta Urša. Postavila je predme z ljubečo roko skledo žgancev in kislega mleka, kar sem nemudoma pospravil. Čeprav sem bil žalosten, mi je tako dobro teknilo, da sem zaprosil teto Uršo še za nov obrok.

»Da, če ne vzameš več puške v roke,« me je zaobljubila, sam pa sem samo molče prikimal.

In res se je zgodilo po njeni želji!

Od tedaj so mi zajci, puške in sleherno orožje zoprne reči.

Cvetko Golar

Večerna

Zavijata se v sivi plašč
zelena gora in polje —
okoli brez in starih vrb
meglice bele se pode.

Že mesec roma na nebo
in tih je grm in log in plan
in v srcu je utihnilo,
kar mislil, čutil si čez dan.

In tiho, tiho poje noč
o hrepenenju večern spev,
kot bi razlegal se od zvezd
nebeške radosti odmev.

Krista Hafner

Marjetica, hčerka Matjaževa

Ilustrirala Mara Kraljeva.

XIII. Matjaževi cekini

Kralj Matjaž je prijahal na sredo Turčije in se ustavil na trati pod lipami, kjer so se ljudje veselili in rajali.

Razjahal je pod tretjo lipo, oddal konja slugi in mu naročil, naj bo vsak hip pripravljen, da lahko odjaha. Nato je stopil k mizi pod drugo lipo, kjer so raj prodajali in ponosno vprašal: »Ne zamerite, gospodje, po čem prodajate raj? Ni mi za denar, polno mošnjo cekinov imam.«

Pri mizi je sedel prav takrat sam paša Hasan. Razveselil se je bogatega gosta in rekel: »Rumen cekin za ples. Toda junak, ki se obnese in nam je kos, ga dobi tudi zastonj.«

Kralj Matjaž pa je rekel: »Nočem zastonj. Moja mošnja je polna samega zlata.« Izvlekel je iz žepa zlat cekin, ga zatočil po mizi, da se je trikrat zakotalil naokoli in se ustavil ravno pred pašo. Ta je zagledal zlat, se začudil, poskočil kvišku in rekel: »Kaj vidim? Ta zlat je znanega kova. Sam kralj Matjaž ima tak denar.«

Kralj Matjaž pa se je zakrohotal in rekel: »Uganil si, paša. Naj bo, povem ti jo. Ko sem jahal semkaj na veselico, sem srečal na meji samega kralja Matjaža, ki je hitel v Turčijo, da reši hčerko Marjetico in tebi vzame glavo. Ubil sem ga, ravno ko je spal pod zeleno smreko in mu pobral vse cekine.«

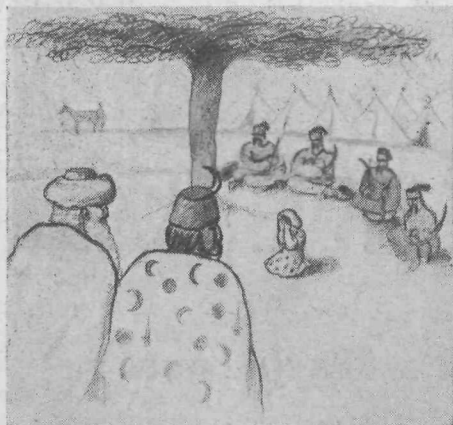
Tedaj je Hasan paša zmagoslavno zavriskal, objel imenitnega gosta in rekel: »Slava tebi, junak! Največjega sovražnika si nas rešil. Danes je moj srečni dan. Matjaža si ti ob glavo dal, Marjetico, njegovo hčerko pa je Selim bej uplenil in privedel v našo sužnost. Prav tamle sedi in se milo solzi. Hahaha, naj se le solzi, naj plaka in solze pretaka, nikoli več ne bo videla svojega očeta. Za vedno bo moja sužnja. Zdaj smo mi gospodarji sveta, nihče več se nam ne bo postavil v bran. Povej, moj ljubi gost, kaj hočeš za plačilo?«

»Z Marjetico, hčerko Matjaževo, bi rad plesal, če dovoliš svetli paša?«

»Saj deklica še ne zna plesati, premajhna je še.«

»O nič zato. Naučil jo bom takega plesa, da bo njej in vam vsem zastajala sapa, haha! Saj dovoliš, Hasan paša?«

»Seveda. Kako bi mogel junaku, kakršen si ti, odreči prošnjo. Kralju Matjažu si vzel glavo, zato je prav in po pravici, da zdaj plešeš z njegovo hčerko, če je taka tvoja volja.«

Kralj Matjaž se je Hasanu paši lepo zahvalil in odšel pod tretjo lipo, kjer so plesali. Zakotalil je godcem zlat cekin in jim zaukazal, naj zaigrajo najveselejši ples, kar jih znajo. Godci so zaigrali, da je vse ljudi dvignilo na noge; zaplesali so in še sam Hasan paša se je zavrtel sredi veselih ljudi. Kralj Matjaž pa je stopil k Marjetici, ki je sedela pri mizi sredi stražnikov, in rekel:

»Deklica, jaz sem divji mož!«

Marjetica ga je pogledala in ga spoznala. Rada bi bila od veselja zavrisnila, toda divji mož jo je gledal tako grdo, da ji je vrisk zastal v grlu.

Obrisala si je solze, vstala od mize, pričela vreščati in bežati pred divjim možem. Bežala je in bežala, toda divji mož jo je ujel in ji grozil: »Te ujamem, te oskubim, ožmem, te v malho potlačim, za malico pojem.«

Vsi navzoči so se zasmejali ob tej divji pesmi. Kralj Matjaž pa je stisnil deklico k sebi in ji šepetal na uho: »Zdaj bom še skobec in nato Turek. Ko te bom ujel, te odnesem s seboj na konja in skupaj bova od-drčala proti domu. Bodi pametna in igray se, kot bi se me v resnici bala.«

Razpel je roke, spustil deklico in zakričal: »Zdaj sem skobec in bom požrl milo globico.«

Razširil je roke, raztegnil prste ko kremplje in pričel znova loviti Marjetico. Deklica je bežala pred njim in vreščala, toda skobec jo je ujel in stisnil k sebi, se ozrl proti paši in se zakrohotal: »Ali vidiš, kako zna plesati hčerka kralja Matjaža?« Deklici pa je šepetal: »Zdaj bom še Turek. Ko te bom lovil, zavij h konju, ki tamle stoji. Ko boš v sedlu, se ne oziraj nazaj. Ko bom sekal na desno stran, se ti drži na levo, ko bom sekal na levo, se drži na desno stran!«

Spustil je deklico, se oddahnil, si popravil turban in handžar in zakričal: »Zdaj sem pa Turek. Hčerka kralja Matjaža, moja boš!«

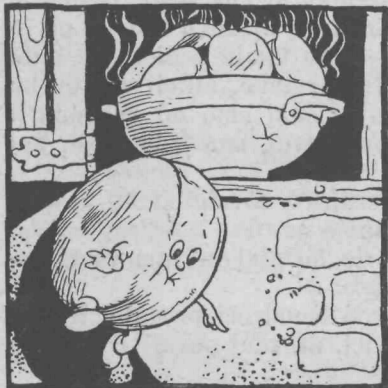
Deklica je zbežala, zavila h konju in ko sta bila pri njem, je Matjaž zgrabil Marjetico, prhnil z njo na konja in se zaprašil preko ravnine, kjer se je v dalji bleščala reka Sava.

(Konec prihodnjič.)

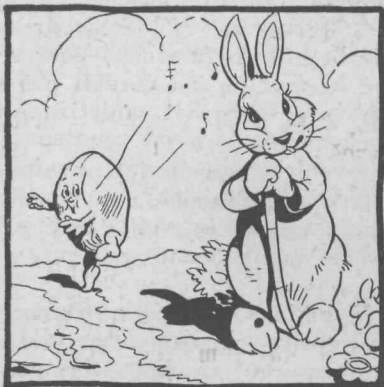
S. DARINA

ZGODBA O PUSTNEM KROFU

ILUSTRIRAL JOŽ. BERÁNEK.

NEKJE SO NACVRILI SKLEDO KROFOV. POSTAVILI SO JIH NA OKNO, DA BI SE HITRO OHLADILI. NAJLEPŠEMU KROFU PA JE POSTALO V SKLEDI DOLGČAS. ZATO SE JE ODLOČIL, DA POJDE PO SVETU. PREKOTALIL SE JE S SKLEDE NA OKNO IN Z OKNA NA DVORIŠČE.

NATO JE HITEL PO CESTI DALJE. NAPROTI MU JE PRITEKEL ZAJČEK IN MU VESELO ZAKLICAL: »KROFEK, OJ KROFEK, POJEDEL TE BOM!« KROFEK GA JE MILO POGLEDAL IN MU JE REKEL: »PRIZANESI MI! ZAPOJEM TI LEPO PESMICO O ZAJČKU-JUNAKU!« KROF JE HITRO ZAČEL IN ZAJEC GA JE NAPETO POSLUŠAL. OPAZIL NI NITI TEGA, DA SE MU KROFEK PREVIDNO OD DALJUJE. NAENKRAT ZAJČEK KROFA NI VEČ VIDEL.

KO JE KROF ZOPET BREZSKRBNOKORAKAL DALJE, JE ZAGLEDAL PSA. PES GA JE ČUDNO POZDRAVIL: »KROFEK, TEBE BOM PA POJEDEL!« VES PREPLAŠEN JE ZAČEL KROF PETI PESEM O ZVESTEM PSU. PES JE ZAČEL TULITI, KROF PA JE ZOPET PREBRI-SANO IZGINIL.

KROF JE BIL PREPRIČAN, DA SE BO LAHKO NORČEVAL IZ VSEH ŽIVALI. ZATO JE PONOSNO POTOVAL DALJE. KAR ZAGLEDA LISICO. LISICA GA PRI-LIZNJENO POZDRAVI: »O KROFEK, KAKO SI LEP!«

KROF JE ZAČEL PETI PESMICO O NEUMNIH ŽIVALIH. LISICA GA KMALU USTAVI: »DRAGI KROFEK, STARA SEM IN SLABO SLIŠIM. TO PESMICO PA BI RADA ZNALA TUDI JAZ. BODI TAKO DOBER IN SEDI NA MOJ JEZIK, DA TE BOM BOLJ SLIŠALA.«

NEPREVIDNI KROFEK JI JE RES IZPOLNIL TO ŽELJO. KOMAJ PA JE ZAČEL DOBRO PETI, JE LISICA NAREDILA »HAM« IN KROFKA NI BILO VEČ.

Zimske radosti

»Zima je nadležna starka in mraz, sneg in led so njeni prijatelji in naši sovražniki!« Tako smo morali neštetokrat poslušati otroci, ko smo se radostno smejali ob prvem tkanju bele snežene preproge. Prav so imeli starejši, pa tudi mi mlajši, saj smo našli kljub mrazu pozimi v prirodi toliko nepopisnih lepot! Kdo pa ni bil otrok in se ni veselil voženj s sanmi po položnem bregu? Kdo ni rad s kepo presenčil tovariša, ali se drsal iz šole grede? Mladim je zima vedno prinesla svojih lepot in radosti.

Vse to, kar je za nas danes radost, je bilo za naše prednike marsikje nujna potreba. Brez pripomočkov, ki nam danes služijo za veselo razvedrilo, bi ponekod ljudje sploh ne mogli živeti ali pa bi bili dolge zimske mesece popolnoma odrezani od ostalega sveta, ker ne bi mogli premagovati peš s snegom pokritih razdalj... Človek si je iz potrebe napravil sani, iznašel smuči in drsalke in z njimi ključoval zimskim težavam.

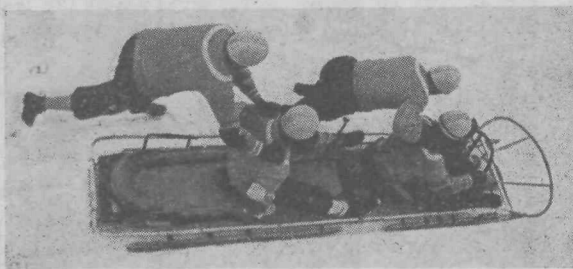
O nastanku in razvoju smuči od prvih potreb do prvih tekmovalnih uspehov ste že gotovo čuli. Ponovimo samo to, da so smuči nastale v severnih deželah, kjer po 7—10 mesecev gospodari zima. Potreba je rodila tudi pri nas na Blokah »plohe« ali »šmeče«, s katerimi so se naši Bločani vozili pozimi v šolo, cerkev in drugam.

Poleg smučanja nam nudi tudi sankanje prijetno in ceneno zabavo, saj si vsak količkaj podjeten fant lahko sam napravi skromne, pa vendar dobro uporabne sani. V severnih deželah se sani uporabljajo kot edino prometno sredstvo. V sani vpregajo močne pse (Eskimi) ali pa udomačene severne jelene (Laponci), ki so tam edine domače živali. Vozijo ljudi ali lovski plen. Ekspedicij si brez sani sploh ne moremo misliti.

Tudi drsalke je znašel človek severnih krajev že v starih časih tam, kjer je dosti zamrzlih rek, po katerih je spretno in hitro drsel. Prve drsalke so bile zelo preproste. Na dvoje preklana kost, katere ravna ploskev se je lepo prilegala podplatu, je bila prva drsalka. Za drsno ploskev je služil zunanji okrogli del kosti. Tudi rogovje so uporabljali za prve drsalke. Te drsalke so privezovali na nogo s kitami ali žilami ubitih živali. Boljše so bile pozneje izmišljene železne ali jeklene drsalke (v zadnjih stoletjih), ki pa so bile že namenjene zabavi. Zgradili so si tudi umetna drsališča, celo pokrite dvorane, v katerih se led napravlja umetno s hladilnimi napravami.

Hrepenenje po nečem novem, zabavnem in koristnem je napeljalo človeka, da je vse te stvari izpopolnil in tako so se razvili športi.

Sanke so kmalu uporabili za tekmovanje. Izdelali so nizke, a nekaj 100 kg težke tekmovalne sani, z vodljivim prednjim delom kot volan pri avtu in zavoro zadaj. Na takih drve pri tekmah posamezni vozači, ali pa po 2, 4 ali celo več na enih saneh. Seve so za take tekme zgrajene posebne tekmovalne proge ali poti iz ledu v obliki žleba in z zelo strmima stranskima

Sani so pripravljene na začetku tekmovalne proge. Vsi tekmovalci so na glavi, kolenih in komolcih zavarovani za slučaj nesreče s čelado in varovalnimi ščitniki...

stenama. Po takem žlebu drve bliskovito pogumni tekmovalci. Take vožnje pa so zelo nevarne, ker ima proga polno ovinkov in celo ostrih zavojev. Tekmovalci so oblečeni v posebno obleko in pokriti s čeladami. Če se prevrnejo v divji brzini ali pa če jih odnese iz žleba čez robove, se lahko hudo potolčejo ali celo smrtno ponesrečijo. To je vesela, a tudi zelo nevarna zabava. Treba je za to mnogo vaje in tudi previdnosti.

Iz navadnega smučanja so se razvile razne smuške panoge: tek, smuk in slalom ter skoki in poléti. V Planici je doslej najdlje letel človek s smučmi na nogah in sicer Nemec Gering 118 m. Tudi naša tekmovalca Finžgar in Novšak sta že skočila pred nekaj leti čez 100 m.

Tudi na ledu so začeli tekmovati v hitrostnem drsanju in lepem izvajanju likov, ki jih spretno rišejo drsalke v ledeno ploškev. Celo igro so si izmislili na ledu, hokej se imenuje. Pri tej igri porivajo igralci med drsanjem po ledu z ukrivljeno palico majhno gumijasto ploščico. Prvi hočejo drugim spraviti ploščico v označeni prostor (gol), kar nasprotniki ne dovolijo. Spretnější in urnejši zmagajo.

Severnim pokrajinam, kjer je domovina snega in ledu, zima ne nudi zabav in prijetnosti; tam je vse življenje in vse delo boj, težak boj za obstanek.

Pregledali smo glavne zimske športe, s katerimi se bavijo ljudje, zlasti

Takole drve po strminah v smuku najboljši!

Priljubljena igra hokej na ledu. Dvojica igralcev se bori za ploščico ...

pa mladina v zimskih dneh. Poizkusite tudi vi, kar morete gojite. Veliko pripomočkov si lahko izdelate sami, zapomnite pa si tole: Prijetno, zdravo in pa koristno je gibanje v prosti naravi, zlasti še pozimi, ko je zrak najčistejši. Pretirano gojenje katerega koli športa pa je telesu, posebno v dobi dorasčanja, škodljivo. — Kdor pa goji športe zmerno in svojim močem ter sposobnostim primerno, bo užil nešteto nepozabnih lepot, ki jih nudi zima

vsem, ki ljubijo narodo in njene lepote... Nikoli pa ne smemo gojiti športa samo zaradi rekordov. Te le prepustimo onim, ki imajo za to prav posebne zmožnosti, a tudi časa in sredstev.

VRTČEVA POŠTA

Velespoštovani g. urednik!

Takoj ko se je pričela šola, sem že povpraševala za »Vrtec«. Naročena sem že tretje leto na ta list. Zelo me bo veselilo, ako priobčite teh par vrstic v Vašem koščku. Obenem Vam bom napisala tudi pesmico.

Botri zimi

Po beli cesti
in z belim konjičkom,
s srebrnim vozičkom
k nam botrico zimo
so v vas pripeljali.

O botrica, sto vdanih poklončkov!
Pa kaj ste pripeljali?
Mogoče kup sladkih bonbončkov?

Kepe snežene nam boste le dali?
Ne, botrica, saj veste,
najdražje nam je, da greste.

Iskreno Vas pozdravlja

Ločnikar Tončka,

učenka I. razr. meščanske šole na Viču.

Cenjeni g. urednik!

»Vrtec« mi zelo ugaja. Novo številko vedno nestržno pričakujem. Glavo si belim z ugankami, toda do danes še nikoli nisem rešil vseh.

Pri nas v šoli je prijetno. V razredu nas je 35 sošolcev. Vsi se učimo istih predmetov, vsi smo istih let in istih misli. Pa naj pove pesmica:

Šolarji mi

Šolarji mi, veseli, mladi,
radi učimo se vsi.
Mirno poslušamo, pazimo radi,
vedro v življenje že gledamo vsi.

Vas pristrčno pozdravljam

Cimerman Franc,

učenec V. razr. ljudske šole v Jaršah.

Spoštovani g. urednik!

Prvič sem se opogumila in Vam pošiljam rešene uganke.

Sem v tretjem razredu osnovne šole pri uršulinkah. Do šole imam eno uro hoda.

Stanujem v Stožicah. Če Vas bo pot kdaj nanesla v našo vas, pa me pridite obiskat. Ali pa vsaj jaslice pridite pogledat.

Sedaj pa sprejmite Vi in Vaši čitatelji prav pristrčne pozdrave!

Eržen Marija, Stožice št. 29.

Pa zakaj so bele ceste

Detece:

Pa zakaj so bele ceste,
ki držijo v širni svet.
Svetle zvezde, ve mi dajte
dober opomin in svet.

Zvezde:

Detece, ti si še mlado,
ne poznaš težkoč sveta
in v mladosti vedno z nado
čakaš vseh dobrot sveta.

Detece, te ceste bele
so prav goljufiva sled.
Po njih hodi mnogo bede,
kamenje je tam in led.

Drži se domače grude,
tu boš našel zemski raj.
V svet drže stotere ceste,
ena sama pa nazaj.

Matičič S.

NOVE MLADINSKE KNJIGE

Mirko Kunčič: Triglavske pravljice. II. zvez. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani 1944. — Str. 114. — Vez. 24 lir.

Pisatelj Kunčič je zbral zopet 12 pravljič iz okolice Triglavskega pogorja in jih prav spretno priredil za mladino. Zanimive zgodbe bodo otrokom v prijetno zabavo in tudi v pouk. Saj je skrito v teh pravljičah mnogo zdravega jedra in ljudske modrosti. Dobro je, da pojasnjuje pisatelj manj znane in lepe narodne izraze pod črto in v opombah na koncu knjige. Jezik je čist in uglajen. Pravljičice so tudi bogato ilustrirane. Knjigo toplo priporočamo posameznikom in šolarskim knjižnicam.

